

Kształtowanie kompetencji kluczowych

Nauka dla przyszłości

Proces kształtowania i rozwijania kompetencji kluczowych trwa przez całe życie, a jego instytucjonalnym początkiem jest uczestnictwo dziecka w różnych formach edukacji przedszkolnej.

Kształtowanie kompetencji w placówce przedszkolnej ma wyjątkowy charakter. Z jednej strony ma na celu wyposażenie dziecka w odpowiednią wiedzę, a z drugiej – dostarczenie okazji, które pozwolą wyrobić w nim odpowiednie nawyki i zdobyć umiejętności praktyczne, a także przez działanie umożliwią kształtowanie odpowiednich postaw.

Podstawy kompetencji kluczowych w przedszkolu

Naturalne procesy, jakim podlega dziecko na różnych etapach rozwoju, pozwalają na wszechstronną stymulację w kierunku kształtowania u niego kompetencji kluczowych. W okresie przedszkolnym tworzą się **podstawy** tychże kompetencji kluczowych, np.:

- rozwój mowy i poszerzanie się czynnego słownika pozwala na rozwijanie porozumiewania się w języku ojczystym i języku obcym oraz kompetencji społecznych i obywatelskich;
- zabawa jako podstawowa aktywność dziecka kształtuje inicjatywność, przedsiębiorczość, świadomość i ekspresję kulturalną;
- ciekawość i zadawanie pytań są podstawą do rozwoju kompetencji matematycznych i podstawowych kompetencji naukowo-technicznych oraz umiejętności uczenia się.

Rola zabawy w kształtowaniu kompetencji kluczowych

Zabawa jest w wieku przedszkolnym podstawową aktywnością dziecka. Jest identyfikatorem postaw moralnych, podstawą do rozwoju słownictwa oraz rozwoju intelektualnego, a także okazją do zawierania i podtrzymywania relacji społecznych. W toku zabawy dziecko mimowolnie, w sposób całkowicie naturalny zdobywa wiedzę i umiejętności oraz kształtuje właściwe postawy.

Kompetencje kluczowe zdefiniowane zostały w **Zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z 18 XII 2006r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie.**

Wyróżnia się 8 kompetencji kluczowych:

1. Porozumiewanie się w języku ojczystym.

Jest to zdolność do codziennego komunikowania się dziecka w środowisku przedszkolnym z dorosłymi i innymi dziećmi (np. komunikowanie własnych potrzeb, emocji, opowiadanie o zdarzeniach, odpowiadanie na pytania).

2. Porozumiewanie się w językach obcych.

Opiera się na wprowadzaniu zabaw językowych, używaniu prostych zwrotów w języku obcym w sytuacjach codziennych i w zabawie. Istotnym elementem jest wprowadzenie dziecka w odmienne od znanych i typowych sytuacji społecznych, wskazywanie na bogactwo kulturowe, społeczne i językowe innych narodów.

3. Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne.

Jest to umiejętność wykorzystywania myślenia matematycznego i logicznego w celu rozwiązywania problemów wynikających z codziennych sytuacji. Podstawowe kompetencje naukowo-techniczne odnoszą się do wykorzystywania i stosowania wiedzy oraz sposobów objaśniających świat przyrody, czyli eksperymentowanie, obserwowanie zjawisk, sprawdzanie, majsterkowanie.

4. Kompetencje informatyczne.

Realizowane są poprzez działania wprowadzające dziecko stopniowo i pod kontrolą w przestrzeń wirtualną, przez co dziecko zyskuje możliwość rozwijania wszystkich pozostałych kompetencji kluczowych. Podstawa programowa zachęca do umożliwienia dziecku podejmowania samodzielnej aktywności poznawczej, w tym z wykorzystaniem nowoczesnych technologii.

5. Umiejętność uczenia się.

Przedszkole to pierwsze metodyczne doświadczenie dziecka związane z uczeniem się – uczeniem się konsekwentnym, możliwie świadomym i ukierunkowanym na osiągnięcie konkretnych celów. Rolą przedszkola jest

poznanie indywidualnych cech, preferencji dziecka, dobór odpowiednich metod i form pracy, by przygotować dziecko do różnych form nauki – pracy grupowej i indywidualnej oraz do różnorodności stylów uczenia się, tworząc dzieciom sytuacje, w których uczą się one gospodarowania czasem przeznaczonym na zabawę, współpracują przy wykonywaniu zadania i biorą odpowiedzialność za wynik swoich działań.

6. Kompetencje społeczne i obywatelskie.

Na etapie przedszkolnym to zdolność do stopniowego wychodzenia poza obszar rodziny, do pracy z innymi w grupie przedszkolnej. Istotne jest, aby dziecko zrozumiało obyczaje i sposoby funkcjonowania osób w różnych społeczeństwach i środowiskach, dostrzeżało różnorodność zachowań, a stopniowo też postaw.

7. Inicjatywność i przedsiębiorczość.

Należy to rozumieć jako zdolność do wcielania pomysłów w czyn. Kompetencja ta obejmuje stwarzanie dzieciom warunków do samodzielnego eksplorowania świata, eksperymentowania, doświadczania. Inicjatywność i przedsiębiorczość są rozwijane wielopłaszczyznowo, i co ważne, ich elementy są obecne podczas wszystkich działań edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, w których uczestniczy dziecko w przedszkolu.

8. Świadomość i ekspresja kulturalna.

Praca w tym obszarze ukierunkowana jest na twórcze wyrażanie doświadczeń i emocji za pośrednictwem różnorodnych środków ekspresji: muzyki, sztuk teatralnych, literatury i sztuk wizualnych. Doświadczania takie pozwalają na wyrażenie przez dziecko różnorodnych stanów emocjonalnych, wyzwolenie pozytywnych emocji, a przez to otwarcie się na nowości i pomagają w nawiązaniu relacji.

Aby uzyskać więcej informacji na temat kompetencji kluczowych i podejmowanych przez nasze przedszkole działań w kierunku kształtowania kompetencji kluczowych u dzieci, zapraszamy do lektury gazetki ściennej „AKADEMIA RODZICA”.

Zachęcamy również do współpracy i aktywnego udziału w proponowanych przez nasze przedszkole przedsięwzięciach.